

Wykorzystanie nasion dzwonecznika wonnego *Adenophora liliifolia* z Dąbrowy koło Zaklikowa (woj. podkarpackie) do wzmocnienia zanikającej populacji w Niedzielskim Lesie (województwo lubelskie)

The use of lilyleaf ladybells *Adenophora liliifolia* seeds collected in Dąbrowa near Zaklików (Podkarpacie province) to reinforce the declining population in Niedzielski Forest (Lublin province)

ADAM KAPLER¹, MACIEJ NIEMCZYK¹, JERZY PUCHALSKI¹, ADAM RAPA², BOGUSŁAW RADLIŃSKI³, TOMASZ BAJDAK⁴, MARCIN KOŁODZIEJ⁵, LUCIE MAREČKOVÁ⁶

¹ PAN Ogród Botaniczny – Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Warszawie-Powsinie
e-mail: bgpas@obpan.eu; a.kapler@obpan.eu

⁴ Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie
20–144 Lublin, ul. Bazylianówka 46
e-mail: tbajdak@rdos.lublin.pl

² 23–313 Potok Wielki, Potok Stany 123
e-mail: adamrapa78@wp.pl

⁵ KRAMEKO sp. z o.o.
30–023 Kraków, ul. Mazowiecka 108

³ Roztoczański Park Narodowy
– Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego Roztocze
23–470 Zwierzyniec, ul. Biały Słup 16
e-mail: bezednia@wp.pl

⁶ Palacký University Olomouc, Faculty of Science
Department of Botany
Šlechtitelů 27, 783–71 Olomouc-Holice
Czech Republic
e-mail: mareckova@upol.cz

Słowa kluczowe: ochrona czynna, introdukcja, żywotność nasion, strategia „genetycznego ratunku”.

Jednym z działań ochronnych przewidzianych w „Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko – Wdrażanie zadań ochronnych na obszarach sieci Natura 2000 i rezerwach przyrody w województwie lubelskim” było wzmocnienie mało licznej populacji dzwonecznika wonnego *Adenophora liliifolia* (L.) A.DC. w obszarze Natura 2000 „Niedzielski Las”. W 2013 roku zebrano nasiona z populacji na terenie województw: lubelskiego i podkarpackiego. Obserwacje przeprowadzone w laboratorium Kriogenicznego Banku Nasion PAN OB CZRB w Warszawie-Powsinie wykazały, że prawie wszystkie nasiona pozyskane w woj. lubelskim były martwe (zaledwie jedna siewka z materiału zebranego w „Lasach Strzeleckich” szybko obumarła). Materiał siewny zebrany na terenie obszaru Natura 2000 „Dąbrowa koło Zaklikowa” (województwo podkarpackie) wykazał dobry wskaźnik kiełkowania – rzędu 42–65%, a wyhodowane z niego osobniki wykorzystano do wzmocnienia wymierającej populacji w „Niedzielskim Lesie”. Okazało się to skuteczną metodą wzbogacenia niedzielskiej populacji.